DÖDSFALL.

Tillkännagifves
att
vår älskade moder, enkan
Brita Catharina Fohlin
efter en svår sjukdom
stilla afled i Visby måndagen den 22 Januari 1894 kl. 8,30 e. m. i en ålder af 66 år, 4 mån. och 3 dagar, djupt sörjd och saknad af barn, barnabarn, syskon, slägt och många vänner. Barnen.
216 Sv. ps. nr 347.

Tillkännagifvanden

De som hafva ouppgjorda affärer med kyrkoherden J. N. Jonssons sterbhus anmodas att derom göra anmälan hos vice häradshöfding Wilhelm Cramér, Visby. 215

Tillkännagifves

att undertecknad denna dag försålt min öster för staden vid Sandbrya belägna egendom, som nu kommer att benämnas Karlslund, till slagtaren C. A. Holm.

Visby vid Follingboväg 23 Jan. 1894.

Maria Christina Andersson.

Den eller de, hvilka möjligen hafva några ouppgjorda affärer med sterbhuset, torde sådant anmäla inom åtta dagar; efter denna tid fästes intet afseende vid sådan anmälan.

217 *Karl Aug. Holm.*

Allvar och Skämt.

(Bref till Gotl. Alleh.)

Stockholm, 20 Jan.

Från riksdagen.

Några ord om ett par af hufvudtitlarne.

Under tredje hufvudtiteln får man af utrikesministern veta, att något bidrag från Norge till konsulkassan ännu ej blifvit lemnadt; vidare att norska regeringen är villig att täcka bristen af de å statsbudgeten i allmänhet uppförda belopp, för såvidt de rättsligen hvila å norska staten; att således norska regeringen förutsätter att icke alla med det gemensamma konsulatet förenade utgifter rätteligen hvila å Norge.

Utrikesministern tiger och samtycker tills vidare. Inom riksdagen anses detta »rättliga» vara ett nytt norskt tvistemål; denna gång från högerhåll.

Det är en offentlig hemlighet, att statsminister Boström lär ha ansett, egendomligt nog, att medel kunnat utanordnats från de å vår statsbudget till tillfälliga utgifter uppförda belopp. Sedan fick man i tryck läsa den mycket apokryfiska uppgiften, att man var betänkt på att använda lilla kreditivet, liksom om det vore fråga om mobilisering till ett krig! Och nu står man der man står.

De föreslagna »arfskatt och annan stämpelskatt» — arfskatten är afsedd att utgå under formen af stämpelafgift för vissa handlingar — torde vinna bifall. Dock har man för afsigt att ej låta stämpelbeskattningen bli för hög, och framför allt ej för omfattande, ty det kommer bara olägenhet af. I Schweiz t. ex., der stämpelskatten i hela sin utsträckning råder, är den verkligt tyrannisk. Der skall t. ex. den minsta räkning från en handlande åsättas stämpelafgift.

Motionernas tid är inne. En större, mer uppsendeväckande motion lär väntas: om uppsägning af *mellanriksdagen*. Nog kommer den debatt åstad — för att inte tala om det myckna vrövlet från våra bröder på andra sidan Sveberget. I civilministerns bestämda uppträdande i den svensk-norska kreatursimport-frågan låg nog en önskan, att riksdagen skulle hålla sig tyst; regeringen hade ju morskat sig allt annat än beskedligt. Men hr K. P. af Burén har ej fått afseende härvid.

En »palatsrevolution».

som ännu låter tala om sig, har på det nya årets början försiggått inom en af våra publikationer. Det är Svenska Jägareförbundets Nya Tidskrift.

Redaktörsplatsen har helt hastigt och lustigt växlat innehafvare. Fil. d:r Johan Wilh. Lindblad, som allt sedan tidskriftens grundande för omkr. 30 år sedan varit dess redaktör och utgifvare, har i dessa egenskaper efterträdts af jägmästaren, fil. kand. A. Wahlgren.

Hr Lindblad har på sitt redaktörskap nedlagt stort nit och arbete, men åren ha börjat taga ut sin rätt. Det är länge sedan han stod på lifvets middagshöjd, och det är icke underligt, om man nu mot aftonen börjat märka spår af trötthet.

De ha också märkts af förbundet sjelfv, och nolens volens — det förra vida öfvervägande, påstås det — fick hr Lindblad en efterträdare.

Hurn förtjenstfull denna tidskrift varit, har den dock aldrig kunnat höja sig till jemnbredd med den äldre tidskriften, den som utgafs på 1880-talet under medverkan af de utmärkta skriftställarne och vetenskapsmännen B Fries, prosten Estrøm i Mörkö m. fl., och hvilken alltjämt åtnjutit anseende som mönster inom fackliteraturen.

Drottningens

helsotillstånd har under större delen af hösten och vintern varit föga tillfredsställande. Krampanfallen ha uppträdt mera intensivt, än de gjort på flera år. Tillståndet är nu bättre.

Det är märkligt, att hufvudstadstidningarne, annars så snabba i sina meddelanden, i regeln komma för sent, när det gäller något angående drottningen. När man i tryck läste, att hon ej befunne sig väl, hade detta hennes tillstånd varat i flera dagar; då var sjukdomen på återgång:

Konungens influensaanfall gick hastigt öfver. Första dagen voro emellertid krafterna så nedsatta, och febern så stark, att den närmaste omgifningen kände sig ganska orolig.

Konungens allmänna helsotillstånd är i öfrigt långt bättreän för ett par år sedan, då den kroppsliga konstitutionen var starkt angripen. Det förnekades till och med officielt af vederbörande lifmedikus. Ej dess mindre var det sant.

I utförsbacken.

För ett 10-tal år sedan fördes inom en del af pressen en förbittrad strid angående en ung guvernant, en prestdotter från Småland, hvilken blifvit intagen å Konradsberg i följd af sinnesjukdom. Men man förmenade från vissa håll, att hon var offer för en upprörande förföljelse i spetsen för hvilken hennes egen bror, en läkare, stält sig. Historien om henne förseddes med alla möjliga utsmyckningar; på heder och ära gående angrepp gjordes särskildt mot en högt stående man, mot schefen för polisen, m. fl. Det slutade med, att hennes far kom hit upp och tog henne från hospitalet. Att hon emellertid led af en obehaglig, mycket stötande mani, är otvifvelaktigt.

För några dagar sedan observerade jag hennes namn bland anmälde resande. Hon kom en afton till ett af våra hotell utan några reseffekter. Som hon var lös och ledig och mycket tarfligt klädd, fordrades betalning för rummet i förskott. Hon lemnade krona och tillkännagaf att återstoden skulle lemnas dagen efter. Ja, dagen efter gick hon — efter intagen frukost — ut och visade sig ej mera å hotellet. Man vet ej, hvart hon tagit vägen.

I utförsbacken!

Apropå det kettenburgska krafvet.

Äfven högsta vederbörande i Preussen ha fordomdags gjort gemensam sak med Kettenburgarne.

Konung Fredrik Wilhelm af Preussen skref den 6 April 1723 ett bref till konung Fredrik I här och beklagade sig öfver, att en hans underåte ej fick betaldt. Vår Fredrik svarade, att det skall betalas *så fort omständigheterna det medgifva*. Tänk, om »vår höge slägting», kejsar Wilhelm, skulle få det infallet att anåta en skrifvelse i samma stil! Hur skulle man då reda sig med »omständigheterna»?

En blixt från en klar himmel.

Öfverskriften är utan tvifvel träffande. Ty hjälten i denna sannsaga, den frommaste bland våra fromma krigare, löjnant D.?, var alltid att förlikna vid en klar himmel.

Han marscherade inte på rosor — dansa kunde ej komma i fråga — ty han hade ett ytterst tålamodsprövande värf; han skulle nämligen lära kadetter mores, och det lär vara ett Herkuleesarbete. Men han öfvervann det onda — dock mena dessa uniformsgossar föga ondt — med det goda.

Hos det manliga slägtet hade han således sympati. Men hvad vill det säga mot hvad han hade hos det kvinnliga. Minst »hundra jungfrur» (förlåt, fröknar!), för att inte tala om ett antal enkefrunar m. fl. upphöjde honom till rang, heder och värdighet af sigud.

Må vi ej glömma, att dessa döttrar af Eva voro och äro mycket religiösa alle sammans; mest religiös var dock den unge mannen — medelålders var han, det var sant; ett par och trettio gammal — han både predikade och höll böcemöten.

Så subtil, så öfverjordisk ansågs han, att en allmän mening rådde bland den trogna skaran, att han ej var i stånd att sysselsätta sig med verldsliga ting; ett sådant kallades stundom inom kretsen äktenskapet, fast det visserligen bär namnet heligt.

Men anden kan också ha begärelse . . . . Homo sum (jag är mänsklig); vi erinra oss den präktiga, romantiska teckning Georg Ebers gjort öfver detta bevingade ord. Vi äro sinnevarelser ändå, om vi ock, som Henoch och Elia, voro färdiga att fara till himla!

Blixten från den klara himlen sköt ned! En vacker dag — en bland de få vackra dagarne nu för tiden — lästes i tryck, att den »gudomlige» löjnanten trädt in i det förlofvade landet!

Med hvem? Med en ungmö midt i kretsen, dock knappast ungmö. Hon var en medelålders fröken, tyst och tillbakadragen. Sist skulle man ha tänkt på henne!

Allas deras böne-mun, af hvilken de pretenderade på minst 1/100 hvar, tagen af en deras bönesyster! Och nu stämdes upp en kör af de »hundra jungfrur» (förlåt, fröknar), enkefrunar m. fl. Kören började så: »Ack, hvad *sorg*, militärerna . . .!» Denna visa i den högre koren klang allt annat än evangelisk; det var ej heller något ljufligt och gladt bådskap de fått höra. Det var en tårarnes kör, ty de gräto och ville ej låta hugsvala sig.

Må det till sist nämnas, att denna utvalda bland de fromma är mäkta förmögen, på samma gång som det må bedyras, att den till sinneverlden nedstigne löjtnanten ej ett ögonblick tänkt på den snöda Mammon; bara på den der tändande gnistan, som ju lär vakna till och med i gudars bröst; hvarför då inte äfven i afgudare.

Visby.

Poststölden ombord å Klintehamn. Då ångaren Klintehamn hitkom i måndags morgse, anmäldes för postkontoret, att en mindre postpåse saknades. Den hade strax före båtens afgång från Stockholm i söndags nedlemnats från postkontoret i staden och blifvit af mottagaren undanlagd. Sedan ångaren lemnat land, saknades emellertid påsen och kunde trots de noggrannaste efterspaningar icke påträffas. Den hade tydligen stulits från ångaren under den korta tiden mellan aflemnandet och afgången.

Förhållandet rapporterades till postdirektören i Stockholm, som telegrafiskt meddelade, att påsen blifvit stulen och — såsom vi i måndags meddelade, — hittats i en åt Drakens gränd vettande trappuppgång i huset nr 27 Österlånggatan. I densamma låg ett förseglad paket, adresseradt till K. Falck & komp. härstädes och innehållande tapetprofver från K. A. Kåbergs tapetfabrik. Derjämte meddelades, att påsen innehållit ytterligare två paket. Det anträffades värde var omkring 5 kronor och de ej återfunna lära ej heller varit af större värde.

Saken är öfverlemnad till detektiva polisen, men ännu har man ej någon spaning på tjufven, som verkligen haft en lycklig otur vid sitt kap. Påsen kunde i stället för de mindre värdefulla småpaketen ha innehållit t. ex. ett paket af gotlandsbanksedlar, hvilka i bunntar om flere tusental af kronor hvarje vecka nedsändas hit från andra banker.

Oss veterligt, är det första gången någon poststöld föröfvats å våra postångare.

I tredje rummet till förste provinsiallärareetjensten i Kalmar län är uppförd dr. K. Tollin härstädes.

Aftonunderhållningen i morgon kväll kl. 8 i goodemplarsalen vid Mellangatan bedja vi få påpeka.

För lösdrifveri har af länsstyrelsen i dag arbetaren Karl Emil Johansson dömts till 1 år 3 månders tvångsarbete å Tjurkö.

En gotländing vid namn Hamrell lär befinna sig så långt borta i verlden som på Samoaöarne, der han idkar hotellrörelse, enligt hvad den i söndags till Sverige anlände Samoadomaren berättat för en intervjuare.

Ett rikligt snöfall har i morgse och på förmiddagen ägt rum öfver hela den gotländska landsbygden. Den nedkomna snön har varit tung och våt och ligger flere tum högt. Vinden har så småningom dragit sig öfver från syd till vest och nord och temperaturen har sjunkit några grader, dock ej under fryspunkten.

Så ifligt man än kan önska att nu få kallare väderlek, vore det onekligen att beklaga om köiden skulle komma och snön blifva kvarliggande utan att jorden det ringaste frusit till.

Klintehamn har i dag gjort en tur till Kunte. Den återväntas på eftermiddagen.

Våra telefonledningar ha naturligtvis lidit ej så litet af det digra snöfallet. Vestergarns och Hemselinierna ha blifvit obrukbara och äfven i staden ha ej få ledningar skadats.

Svåra pröfningar. Till Aftonbladet meddelas: »I Gothems socken å Gotland afled 8 Januari 1894 hemmansägaren Jakob Bingström, som oförskyldt fått genomgå svåra pröfningar. För 32 år sedan skulle han försöka sin lycka i Amerika och afyttrade för den skull hela sin jordegendom. Försedd med reskassa på 1,000 kr. tillika med ett bref på 20 kr. och en amerikansk växel ställd på Bingströms hustru från hennes förmögna föräldrar i Amerika, hvilka saker tillika med annat värdefullt voro inlagda på botten af en koffert, anträdde Bingström med sin familj amerikaresan. Men de hunno ej längre än Visby, der de blefvo frånstulna hela sin reskassa. Hustruns guldringar och växel var det enda som tjufven lemnat kvar. Ruinerad och förtviflad måste nu Bingström återvända till sin hemort, der hans forna hem var i främmande händer och der han nu sjelf stod hemlös utan annat skydd för sig och sin familj än det som välvilliga grannar räckte honom. Men han förlorade ej modet utan började på nytt arbeta och efter mycket sträfvan fick han sig åtyo ett hem för sig och de sina, men genom en långvarig process, som öppnades mot den de misstänkte för stölden och mot hvilken inga bevis funnos, höll Bingström åtyo på att förlora hvad han efter så mycken sträfvan lyckats förvärfva sig. Men ännu en svår pröfning hade han att genomgå, han nedlades på sjukbädden och blef der ständigt liggande i 21 långa år. Hans idoga, präktiga hustru höll dock hemmet i godt stånd, uppfostrade sina sex barn till nyttiga dugande samhällsmedlemmar, hvilka gjorde sina hårdt pröfvade föräldrar glädje och heder. Nu 8 Januari fick hon tillsluta ögonen på sin äldrige make, för hvilken hon varit ett stöd och en hjelp i sorgens och lidandets tider.

Från landsbygden.

(Bref till Gotlands Allehanda).

Hangvar, 22 Jan.

Olyckshändelse. I lördags afton var arbetaren Vickström från Sixarfve ute i skogen för att köra hem timmer till Sudertys såg. Dervid råkade en stock falla ned från lasset; den träffade Vickströms ena ben, som afslogs. V. infördes till Visby, der han vårdas å lasarettet.

När, 22 Jan.

Stor sjuklighet och dödlighet är rådande i allmänhet här ute å södra Gotland. I När ha på nyåret redan afidit 7 personer. Från och med 29 Oktober nästlidet år, ej fullt 3 månader, ha inalles afidit 17 personer. Det är influensa, lunginflammation och lungsot, som isynnerhet orsaka de talrika dödsfallen.

Om konungens helsotillstånd lemnades i förgår följande skriftliga meddelande:

Konungen, hvars helsotillstånd lyckligtvis icke inger några som helst farhågor, är sedan flera dagar feberfri, men måste dock, till följd af den ännu fortfarande influensakatarren, hålla sig på sina rum och undvika allt ansträngande arbete.

Kronprinsessan, som efter balen å kungliga slottet i lördags känt sig mycket trött och illamående, har natten till måndagen haft ett anfall af kraftlöshet i förening med svimning. Tillståndet var dock på förmiddagen bättre, men läkaren har bestämdt tillrådt kronprinsessan att iakttaga fullkomlig stillhet.

Valdenström och Uppenbarelseboken. I söndags höll lektor Waldenström i Immanuelskyrkan i Stockholm en utläggning af Uppenbarelsebokens skildring af vilddjuret och det mystiska talet 666. Ehuru inträdesafgift 50 öre upptogs, vardt den rymliga kyrkan fyld till sista plats.

Tolkningarna af evangelisten Johannis »syner äro, anmärkte talaren, många och olika samt erbjuda stora svårigheter, men i mycket kan man komma till visshet.

Den i kapitlet 12 omskrifna draken är tydligen den lede sjelf.

Vilddjuret, som »steg upp ur hafvet», liknade en leopard, d. v. s. ägde dettа djurs snabbhet och list, dess björnfötter beteckna dess kraft, dess lejonmun vittnade om blodtörst och grymhet.

När det säges att åt den hemska företeelsen med dess tio horn och sju hufvun den med hädelsens inskrift »gaf draken sin kraft», visade detta att vilddjuret stod i samma ställning till Satan som Jesus till Gud.

Med upplysningen att det steg upp ur jorden antyddes dess underjordiska ursprung.

Kvinnan, som satt på vilddjuret, den stora skökan på hvars anlete var skrifvet »den stora Babylon», är Rom och de tio hornen på vilddjuret Roms tio sista kejsare från Tiberius, under hvilken kristendomen uppträdde.

De sju hufvudena med diadem äro de sju egentlige kejsarne, då Galba, Oto och Vitellius frånräknas.

Vilddjuret är det romerska verldsriket.

Med hjelp af åskådningsmateriel framställde talaren slutligen till förklaring af det mystiska talet 666 sannolikheten af kyrkofadern Ireneus' tolkningar såsom antingen Teitan (kejsar Titus) eller Lateinas (latinarne, romarne), åt hvilken sistnämda tolkning herr Valdenström gaf företräde, då den ger mening åt förklaringen af vilddjuret såsom romerska riket.

Ingeniör Karl Nyströmer har nylygen lemnat sin sedan åtskilliga år innehafda anställning såsom schef för staden Buenos Ayres vattenledningsoch dräneringsarbeten, och har dervid i »La Nacion» en af Buenos Ayres mest ansedda tidningar, fått omottaga det mest erkännande omnämnande för sina förtjenster såsom ingeniör, embetsman och personlighet.

Våra äldsta förfäder voro kannibaler. Prof. O. Montelius höll i Sällskapet för antropologi och geografi i fredags ett föredrag med anledning af kand. Nordenskiölds undersökningar af Colorados klippboningar och anstälde dervid en intressant jämförelse mellan klippboningarnes invånare och folk på motsvarande kulturstadium i Europa. Bland de många likheter som funnos i gamla och nya verldens äldsta bebyggares bruk och lefnadssätt framhöll tal. äfven den mindre vackra seden att äta upp besegrade fiender, och i sammanhang härmed uttalade han som sin åsigt, att våra svenska förfäder i det afseendet icke varit bättre än öfriga stenåldersfolk. Med jordbrukets uppkomst försvann menniskoköttandet och i stället kom slafverlet.

Statsbanornas längd utgjorde vid årets ingång 291 mil och de enskilda jernvägarnes 595 mil.

Folkhögskolorna i riket ha under 1893 fått 57,145 kronor i understöd. Lärjungeantalet har varit 947, deraf 627 manliga.

Vid sparbankskontoren i riket utgjorde under December månad 1893:

Insättningarnes belopp 802,228 kr. samt uttagningarnes 520,518 kr.

Vid utgången af nämda månad utgjorde delägarnes antal 325 772 med ett innestående kapital af 22,684,149 kr.

Den motion om ändring i förordningen om kommunalstyrelse på landet och i stad, som väckts i andra kammaren af landshöfding Themptander afser att ur nämda kommunallagar uteslutа de bestämmelser, enligt hvilka en för nesligt brott tilltalad person genom sjelfva tilltalandet diskvalificeras för åtskilliga kommunala förtroendeuppdrag.

Pensionering af prester. Senaste kyrkomöte beslöt, som bekant, att hos regeringen göra förnyad framställning om vidtagande af erforderliga åtgärder för beredande af pensioner eller emeritilöner åt ålderstigna, icke tjenstbara prestmän. Denna framställning har regeringen funnit icke till någon åtgärd föranleda.

Kungliga gåfvor. Konungen har skänkt 2,500 kronor till Stockholms sjömansheim och drottningen har till »De fattiges vänner» lemnat beklädnad åt 100 barn.

Om Ekenmans godkännande skrifver St T.: I hufvudsak sedt, innebär väl beslutet, att andra kammaren velat låta den sakliga rätten sitta i högsätet gent emot den formella, som eljes så ofta triumferar på rivalens bekostnad. Att det ligger en moralisk dom i beslutet både öfver de administrativa ingreppen och öfver åtskilligt annat, må ej heller förbises, hur olika det gifna utslaget än kan bedömas med grundlag och species facti i hand.

Sigrid Elisabets öfverseglingⁿ. Som förut omtalats öfverseglades Norr' telge-skonerten Sigrid Elisabet 6 Oktober 1892 på Nordsjön af tyska örlogsmannen Gneisenau, utan att denne sedermera lemnade den nödställda besättningen å Sigrid Elisabet någon assistens. Först sedan besättningen väntat i 14 timmar ombord å vraket i en mycket kritisk belägenhet medan Gneisenau hela tiden låg på afstånd som åskådare, anlände engelska fiskeångaren Eudocia och tog, trots den svåra sjögången, de nödställda ombord hos sig samt förde dem till Hull.

Dessa förhållanden skildrades på sin tid utförligt i den svenska pressen, och slutligen blef saken äfven debatterad i några tyska tidningar, hvilka skyndade sig att taga Gneisenaus parti. Dervid stödde de sig på en berättelse, som de uppgåfvo sig ha erhållit af den svenske sjökaptenen Wulff å skonertskeppet Jonsheld från Elsingborg. De påstodo att Wulff för Weser Zeitung omtalat, att han sett kommendören på Gneisenau tre gånger afsända en båt till Sigrid Elisabet för att afhemta dess besättning, men att denna vägrade tills den engelske fiskeångaren anlände af hvilken den lät sig upptagas. Att denna berättelse är alldeles falsk, erfor man emellertid i fjol af ett intyg, som kapten Wulff sjelf meddelade till sjöförsäkringsföreningen Norrtelje.

Det är tänkes intet som talar till försvar för den tyske örlogsmannen, hvaremot allt tyder på att här har ett svenskt intresse blifvit skadadt af ett utländskt örlogsfartyg, som dervid burit sig klandervärdt åt, skrifver Norrtelje Tidning.

Haveri i hamn. Om bord å ångaren Najaden från Halmstad inträffade i Malmö hamn den olyckan, att under lossning kettingen brast med den påföljd att en tyngre låda innehållande maskindelar störtade ned i rummet och slog ett större hål i bottnen, så att förskeppet började sjunka. Fartyget hålles på så sätt öfver vattnet, att ångaren Tellus lagt sig utanför det samma och kettingar forts under Najadens köl mellan Tellus och kajen.

Återvunnen till samhället har en f. d. straffånge blifvit. På uppdrag af läraren vid Långholmen anskaffade nämligen en prestman åt fången, då denne frigafs en lämplig anställning i en af Smålands socknar, samt visade honom all möjlig välvilja. Genom fitt och ärlighet tillvann sig den f. d. fången snart sin husbondes förtroende och har nu af denne antagits till rättare å gården. Hans uppförande har alltjämt varit tadelfritt och ingen räknar längre den forna straffången till last, hvad han förut brutit mot samhället.